

PRITARTA
Kupiškio rajono savivaldybės tarybos
2015 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. TS-102

**KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Kupiškis
2015

1. KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VAIDMUO

Ši Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veiklos ataskaita parengta vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 15 punktą, skirta Kupiškio rajono savivaldybės tarybai, kuriai Kupiškio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba atskaitinga, ir rajono gyventojams, paaiškinti Kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veiklos rezultatus.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba – Savivaldybės tarybai atskaitinga savivaldybės biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

MISIJA

Skatinti efektyvų Savivaldybės turto valdymą.

PRIEMONĖS

Įgyvendindami Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos misiją, atliekame išorės auditą.

VERTYBĖS

*Vertiname nepriklausomumą, profesionalų ir sąžiningą komandinį darbą.
Mūsų santykiai su audituojamais subjektais grįsti pagarba ir pasitikėjimu.*

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra savarankiška Savivaldybės biudžetinė įstaiga, 1997 metais įregistruota Juridinių asmenų registre, turinti savo antspaudą su pavadinimu ir Savivaldybės herbu ir atliekanti jai įstatymais priskirtas viešojo administravimo funkcijas. Tarnybos kompetenciją apibrėžia Vietos savivaldos įstatymas ir Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatai. Audito atlikimo teisiniai pagrindai įtvirtinti Valstybinio audito reikalavimuose.

2. 2014 METŲ VEIKLOS REZULTATAI

Kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veikla buvo suplanuota atsižvelgiant į turimus ribotus Kontrolės ir audito tarnybos žmogiškuosius išteklius ir svarbiausius darbus, kuriuos buvo būtina atlikti. 2014 metais iš viso atlikti 6 auditai, parengtos 6 audito ataskaitos, 6 išvados bei Tarnybos veiklos ataskaita. Apie veiklos plano vykdymą atsiskaityta Kontrolės komiteto posėdyje.

Be tiesioginių pareigų, susijusių su auditais, Savivaldybės kontrolierius dalyvavo Savivaldybės tarybos, Komitetų, komisijų posėdžiuose, pagal savo kompetenciją vykdė įstaigos vidaus administravimo funkcijas.

Parengtas Kontrolės ir audito tarnybos 2015 metų veiklos planas ir pateiktas Kontrolės komitetui svarstyti. Kontrolės komitetui pritarus, planas buvo patvirtintas ir pateiktas Valstybės kontrolei.

Kaip ir kasmet, 2014 metais buvo parengta Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaita už 2013 metus ir pateikta Savivaldybės tarybai. Parengta ir pateikta merui Savivaldybės kontrolieriaus valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimo išvada.

Kontrolės ir audito tarnybos darbo rezultatai pirmiausia skirti rajono bendruomenei, Savivaldybės tarybai ir audituojamiems subjektams paaiškinti, kaip naudojami Savivaldybės biudžeto pinigai ir turtas. Kiekvieno audito ataskaita ir išvada teikiama audituotiems subjektams, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, merui, Administracijos direktoriui. Siekdami tinkamai įgyvendinti Kontrolės ir audito tarnybos veiklos viešumo principą, Savivaldybės interneto svetainėje skelbiame auditų ataskaitas, išvadas ir kitą patikrinimų medžiagą. Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaitas taip pat skelbiame Savivaldybės interneto svetainėje www.kupiskis.lt.

Be to, vykdydami Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 20 punktu nustatytą pareigą, informaciją apie audito išvadas ir rekomendacijas teikiame Vyriausybės atstovui. Veiklos viešumas daro teigiamą įtaką įgyvendinant rekomendacijas, kartu ir pabrėžiant išorės audito svarbą.

2.1. FINANSINIS (TEISĖTUMO) AUDITAS

Finansinio audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, audituojamo subjekto turto (valstybės ar savivaldybės) valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

2014 metais Kontrolierius atliko ribotos apimties finansinį auditą Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje **dėl Kupiškio rajono savivaldybės kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų 2013 metais panaudojimo pagal tikslinę paskirtį.**

Kupiškio rajono savivaldybei 2013 metais Vyriausybės nutarimais skirta 2057,6 tūkst. Lt. vietinės reikšmės keliams bei gatvėms tiesti, taisyti (remontuoti) bei prižiūrėti (pagal objektų sąrašą).

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolierius Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos pateikė išvadą, kad *Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų*

panaudojimo 2013 metais ataskaitoje pateikta informacija yra teisinga visais reikšmingais atžvilgiais, išlaidos padarytos pagal minėtų Vyriausybės sprendimų nustatytus reikalavimus bei programai nustatytus tikslus, o mokėjimo paraiškos Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos programos finansavimo likučiui gauti, yra pagrastos.

2.2. IŠVADOS DĖL SAVIVALDYBĖS ATASKAITŲ

Igyvendinant Tarnybos strateginį tikslą - prižiūrėti, kaip valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas, Kontrolierius atliko auditus bei parengė privalomas išvadas Tarybai.

2014 metais konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio audito ir turto naudojimo audito išvadoje buvo pateiktos 2 sąlyginės nuomonės, 1 besąlyginė nuomonė.

Išvada dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo

Sąlyginės nuomonės dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas.

Dėl to, kad Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje melioracijos įrenginių apskaita tvarkyta nesivadovaujant Viešojo sektoriaus 12 ir 22 standartų reikalavimų, todėl nėra galimybės įsitikinti, kad ataskaitoje pateikta melioracijos įrenginių vertė (23 913,3 tūkst. Lt) ir finansavimo sumų likutis (23 913,3 tūkst. Lt) yra teisingi.

Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio.

Kontrolieriaus nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Kupiškio rajono savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Kupiškio rajono savivaldybės konsoliduotųjų subjektų grupės 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2013 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Besąlyginė nuomonė dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Mūsų nuomone, Kupiškio rajono savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo pagrindas.

Dėl to, kad Kupiškio rajono savivaldybės administracija pažeidė Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Vyriausybės nutarimu reikalavimus ir 33,1 tūkst. Lt įsigijimo vertės patikėjimo teise valdomą valstybės ilgalaikį materialųjį turtą nurašė administracijos direktoriaus įsakymu, negavusi rašytinių turtą perdavusių įstaigų sutikimų.

Sąlyginė nuomonė dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo.

Kontrolieriaus nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Kupiškio rajono savivaldybė lėšas ir turtą valdė, naudojo ir disponavo jais teisėtai

Kontrolieriaus nuomone, Kupiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, visais reikšmingais atžvilgiais parengta pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius turto apskaitą ir šios ataskaitos sudarymą. Pasikeitus teisės aktų reikalavimams, nuo 2014 Savivaldybės tarybai atskirai neteikiama Kontrolieriaus išvada dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitos.

2.3. SAVIVALDYBĖS ATASKAITŲ RINKINIŲ AUDITAS

Vadovaujantis bendradarbiavimo sutartimi su Valstybės kontrole, Valstybės kontrolė Savivaldybės kontrolieriui pateikė 2014 metais nustatytus neatitikimus. Valstybės kontrolė 2014 metais vertino ar Savivaldybėje visais reikšmingais atžvilgiais valstybės biudžeto lėšos buvo naudojamos, o valstybės turtas (valdomas patikėjimo teise ir valstybinės žemės sklypai, gauti pagal panaudą) valdomas, naudojamas ir disponuojama juo taip, kaip numato tai reglamentuojantys teisės aktai. Jų vykdomo audito metu nustatyti šie reikšmingi dalykai:

- Savivaldybių įsipareigojimai bankams dėl kreditorių reikalavimo teisių perleidimo ir „netiesioginis skolinimasis“ kontroliuojamų bendrovių vardu padeda išvengti teisės aktuose skolinimuisi nustatytų procedūrų.

Kupiškio rajono savivaldybės kontroliuojamos įmonės UAB „Kupiškio komunalininkas“ ir UAB „Kupiškio autobusų parkas“ pradelstus Kupiškio rajono savivaldybės įsiskolinimus 2011–2013 m. perleido bankams už 3 552,7 tūkst. Lt pagal sudarytas reikalavimo teisių perleidimo sutartis. Pažymėtina, kad 2013 m. gruodžio 31 d. savivaldybės įsiskolinimo pagal šias sutartis likutis sudarė 2 744,2 tūkst. Lt.

- Didėjant pradelstiems savivaldybių įsiskolinimams, 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu 51 savivaldybės yra įpareigosios 2014 metais pradelstus įsiskolinimus už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes sumažinti nemažiau negu 10 proc. ir ne mažesne suma, negu nurodyta įstatymo 6 priedėlyje, tačiau įsiskolinimai už prekes, paslaugas ir darbus per 2014 m. Kupiškio rajono savivaldybėje penkis mėnesius padidėjo, todėl yra rizika, kad įstatymo nuostatos – 2014 m. pradelstus įsiskolinimus už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes sumažinti ne mažiau negu 10 proc. ir ne mažesne suma, negu nurodyta įstatymo 6 priedėlyje – nebus įgyvendintos.

- Kupiškio rajono savivaldybės administracija pažeidė Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Vyriausybės nutarimu reikalavimus ir 33,1 tūkst. Lt įsigijimo vertės patikėjimo teise valdomą valstybės ilgalaikį materialųjį turtą nurašė administracijos direktoriaus įsakymu, negavusi rašytinių turtą perdavusių įstaigų sutikimų.

Valstybės kontrolė nustatė, kad Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje melioracijos įrenginių apskaita tvarkyta nesivadovaujant Viešojo sektoriaus 12 ir 22 standartų reikalavimų, todėl nėra galimybės įsitikinti, kad ataskaitoje pateikta melioracijos įrenginių vertė (23 913,3 tūkst. Lt) ir finansavimo sumų likutis (23 913,3 tūkst. Lt) yra teisingi.

2.4. PASKOLŲ ĖMIMO GALIMYBIŲ VERTINIMAS

Pagal Savivaldybės administracijos prašymus Kontrolierius atliko keturis auditus, susijusius su Savivaldybės skolinių santykių galimybių vertinimais ir pateikė Savivaldybės tarybai išvadas.

Atlikęs Kupiškio rajono savivaldybės ilgalaikės paskolos iki 2000 tūkst. Lt ėmimo iš kredito įstaigų galimybių vertinimą, Kontrolierius nustatė, kad Savivaldybei paėmus iki 2000 tūkst. Lt paskolą, Savivaldybės skola sudarytų 16 082,7 tūkst. Lt, tai yra 64,0 proc. prognozuojamų 2014 metų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui pajamų mažėjimui kompensuoti sumos. Leistinas limitas (70 proc.) nebūtų viršytas.

Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma būtų 3 443,3 tūkst. Lt, arba 13,7 proc. (leistina riba - 15 proc.) prognozuojamų 2014 metų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui pajamų mažėjimui kompensuoti sumos. Leistinas limitas nebūtų viršytas. Įvertinus 45 proc. limitą, Savivaldybė gali skolintis tik projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti. Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pateikė Savivaldybės tarybai išvadą, kad, gavus 2000 tūkst. Lt ilgalaikę paskolą 2014 metais

priklausančioms paskoloms gražinti (551,2 tūkst. Lt) ir projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti (1 448,8 tūkst. Lt), Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 str. nustatyti skolinimosi limitai nebus viršyti.

Atlikęs **savivaldybės ilgalaikės paskolos iki 2000 tūkst. Lt ėmimo iš kredito įstaigų galimybių vertinimą**, Kontrolierius nustatė, kad Savivaldybei paėmus iki 2000 tūkst. Lt paskolą, Savivaldybės skola sudarytų 17 033,1 tūkst. Lt, tai yra 67,5 procentus prognozuojamų 2014 metų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui pajamų mažėjimui kompensuoti sumos. Leistinas limitas (70 proc.) nebūtų viršytas.

Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma būtų 3 767,7 tūkst. Lt, arba 14,9 proc. (leistina riba - 15 proc.) prognozuojamų 2014 metų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui pajamų mažėjimui kompensuoti sumos. Leistinas limitas nebūtų viršytas.

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pateikė Savivaldybės tarybai išvadą, kad, gavus 2000 tūkst. Lt ilgalaikę paskolą 2015 metais priklausančioms paskoloms gražinti (576,5 tūkst. Lt) ir projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti (1 423,5 tūkst. Lt), Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 str. nustatyti skolinimosi limitai nebus viršyti.

Atlikęs **savivaldybės trumpalaikės paskolos iki 1000 tūkst. Lt ėmimo iš valstybės biudžeto galimybių vertinimą**, Kontrolierius nustatė, kad Savivaldybės Kupiškio rajono savivaldybės 2013 metų biudžete faktiškai negauta planuotų 929,8 tūkst. Lt biudžeto pajamų, iš jų mokesčių negauta 804,2 tūkst. Lt, kitų pajamų -127,6 tūkst. Lt.

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pateikė Savivaldybės tarybai išvadą, kad, teisės aktais nustatyti savivaldybės skolinimosi rodikliai, sąlygos ir faktiniai duomenys apie Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto vykdymą bei įsipareigojimus leidžia Savivaldybei imti 1000 tūkst. Lt trumpalaikę paskolą iš valstybės biudžeto ir ją naudoti Savivaldybės biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui, socialinio draudimo įmokoms apmokėti.

Atlikęs **savivaldybės garantijos suteikimo dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio autobusų parkas“ imamos 100 tūkst.Lt paskolos audita**, Kontrolierius nustatė, kad Savivaldybei suteikus garantiją dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio autobusų parkas“ imamos 100 tūkst. Lt paskolos, Savivaldybės suteiktos garantijos sudarytų 631,7 tūkst. Lt, tai yra 2,5 procento prognozuojamų 2014 metų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui pajamų mažėjimui kompensuoti sumos.

Savivaldybės garantijų limitas (10 proc.) nebūtų viršytas.

Uždarosios akcinės bendrovės „Kupiškio autobusų parkas“ nurodė, kad imama paskola bus panaudota investiciniam projektui „Autobusų parko atnaujinimas“.

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pateikė Savivaldybės tarybai išvadą, kad Kupiškio rajono savivaldybei tarybos sprendimu suteikus garantiją dėl uždarosios akcinės bendrovės „Kupiškio autobusų parkas“ imamos 100 tūkst. Lt paskolos, Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 str. nustatytas priimtų įsipareigojimų pagal garantijas ir laidavimus dėl Savivaldybės kontroliuojamų įmonių limitas nebus viršytas.

3. PRAŠYMŲ, SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

Kontrolės ir audito tarnyba gauna nemažai rajono gyventojų pareiškimų, skundų, telefoninių skambučių su įvairia informacija. Didžioji dalis besikreipiančiųjų – anonimai.

Pagal Vietos savivaldos įstatymo nuostatas nagrinėjame prašymus ir skundus, kuriuose pateikiama institucijos kompetencijai priskirta informacija. Tiriame ir pateikiame atsakymus pareiškėjams.

4. TARNYBOS IŠTEKLIAI

Kontrolės ir audito tarnybos žmoniškieji ištekliai nėra dideli - 2014 metais Tarnyboje dirbo 1 valstybės tarnautojas, nors Savivaldybės taryba yra patvirtinusi 2 pareigybes. Antrai pareigybei Tarnyboje kelinti metai iš eilės finansavimas neskiriamas. Savivaldybės kontrolierė Vilma Mažeikienė – įstaigos vadovė, turinti aukštąjį universitetinį ekonominį ir magistro išsimokslinimus bei 15 metų patirtį šiame darbe. Nematome galimybės savo žmogiškųjų išteklių plėsti kiekybine prasme, todėl audito kokybė turi būti užtikrinama keliant valstybės tarnautojų kvalifikaciją, didinant profesionalumą. Nuo 2013 metų pasikeitus valstybinio audito reikalavimams ir metodikoms, finansinius ir teisėtumo auditus atliekame vadovaudamiesi Tarptautiniais audito standartais (TAS), o teisėtumo auditą - Atitikties audito, susijusio su finansinių ataskaitų auditu, gairėmis (TAAIS 4000- 4200). Auditoriui keliami aukšti reikalavimai - sugebėti ne tik patikrinti finansines ataskaitas ir įrašus apskaitos registruose, bet ir būti analitiku, strategu, ekspertu, gerai išmanyti teisės aktus, matyti pavojus audituojamo subjekto veiklai ir jo finansiniams rezultatams.

2014 metais daug dėmesio buvo skiriama kvalifikacijos kėlimui aktualiausiose veiklos srityse – gilinome finansinio ir teisėtumo audito, viešojo sektoriaus subjektų konsolidavimo audito įgūdžius. 2014 metais išklausėme 85 akademines valandas mokymų. Profesiniam tobulinimui

išleidome 0,4 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto lėšų, nes didžioji dalis (apie 70 proc.) mokymų buvo finansuojama Europos Sąjungos ir kitomis paramos lėšomis.

Tarnybai skirti biudžeto asignavimai 2014 metais sudarė 63, 9 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui - 44,16 tūkst. Lt., socialiniam draudimui – 13,6 tūkst. Lt., ilgalaikiam turtui įsigyti – 0 Lt. Buhalterinę apskaitą tvarko ir atskaitomybę rengia Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyrius.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2013 metų veiklos ataskaitos santrauka 2014 metais nebuvo paskelbta rajoniniame laikraštyje „Kupiškėnų mintys“, nes tam nebuvo skirtas finansavimas. Savivaldybės kontrolierius negalėjo įvykdyti Vietos savivaldos įstatymo nuostatų, kuriose nurodoma, kad veiklos ataskaita arba jos santrauka skelbiama spaudoje.

5. BENDRADARBIAVIMAS

Neatsiejama įstaigos veiklos tobulinimo dalis yra bendravimas ir bendradarbiavimas. Savivaldybės kontrolierius turi sukaupęs pakankamai žinių ir patirties, kuria gali dalytis su kitomis institucijomis, stebėti jų veiklos rezultatus ir pasikeitimus, teikti pasiūlymus dėl bendrų veiklos rezultatų tobulinimo.

Siekiant didinti audito poveikį, dalytis profesine audito patirtimi ir auditorių darbo praktika, plačiau spręsti viešojo sektoriaus veiklos problemas, nuolat bendraujama ir bendradarbiaujama su audituojamais subjektais – Savivaldybės biudžetinėmis įstaigomis, kitomis institucijomis. Seminarų ir mokymų metu įgytomis žiniomis pasidalijama su įstaigų vadovais, buhalteriais juos konsultuojant, padedant išspręsti iškylančias problemas. Mus ir asignavimų valdytojus sieja bendras tikslas – kad Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas būtų naudojami pačiu efektyviausiu būdu, o mokesčių mokėtojams ir kitiems rajono gyventojams duotų kuo didesnę naudą. Auditų rezultatus aptariame su audituotais subjektais ir atsakingais rajono vadovais.

Bendradarbiaudami su Savivaldybės tarybos kontrolės komitetu siekiame didinti audito poveikį ir audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę.

Kadangi sieja bendri tikslai ir uždaviniai, nuolat bendraujame ir bendradarbiaujame su Savivaldybės administracijos specialistais.

Bendradarbiaujame su Savivaldybių kontrolierių asociacijos suburtais kitų savivaldybių kontrolieriais, pasidalijame gerąja patirtimi, aptariame dažniausiai pasitaikančias problemas, kitus aktualius klausimus.

Tobulinant viešojo sektoriaus audito kokybę, buvo toliau vystomas bendradarbiavimas pagal 2010 metais pasirašytą tarpusavio susitarimą tarp Valstybės kontrolės, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Vidaus auditorių asociacijos ir Lietuvos auditorių rūmų, įgyvendinama 2011–2015 m. bendradarbiavimo programa, kurios pagrindinis tikslas – padėti gerinti viešojo sektoriaus

valdymą, išorės ir vidaus audito kokybę.

Ypač svarbus tampa bendradarbiavimas su Valstybės kontrole tuo aspektu, kad abiem šalims Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 30 straipsniu yra pavesta atlikti viešojo sektoriaus subjektų metinių ataskaitų rinkinių ir (arba) viešojo sektoriaus subjektų grupių metinių konsoliduotų ataskaitų rinkinių auditą. Siekdami kuo efektyviau panaudoti turimus išteklius, didinti auditų kokybę ir veiklos procesų optimizavimą, jau trečius metus iš eilės su Valstybės kontrole pasirašėme abiem pusėms naudingą bendradarbiavimo susitarimą. Valstybės kontrolė, atlikdama auditą Kupiškio rajono savivaldybėje 2014 metais, pasitikėjo ir pasinaudojo Kontrolės ir audito tarnybos darbo dokumentais, sudarytais pagal konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių audito programą.

Valstybės kontrolė, atlikdama išorinę peržiūrą, konstatavo, kad Kontrolės ir audito tarnyboje nevykdoma audito kokybės kontrolė, todėl tarnyboje sukurta sistema neužtikrina, kad visi auditai būtų atliekami pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir Valstybės kontrolės parengtas metodikas. Vienas darbuotojas tarnyboje nepajėgus vykdyti šių reikalavimų.

Savivaldybių kontrolierių asociacija, kurios nare yra ir Kontrolės ir audito tarnyba, jau dešimt metų yra Europos Sąjungos Europos regionų išorės audito institucijų organizacijos – EURORAI narė. Savivaldybės kontrolierė dalyvauja EURORAI darbe ir įgyja tarptautinės patirties audito srityje, kuria pasidalija su visais asociacijos nariais, Savivaldybės kontrolės komiteto nariais.

Europos regionų audito institucijos kiekvienoje šalyje vykdo panašią misiją, kaip ir mūsų šalies Kontrolės ir audito tarnybos, todėl bendradarbiavimas su kitų šalių, kitų savivaldybių, Valstybės kontrolės auditoriais yra ne tik vienas iš būdų įvertinti save kitų auditorių atžvilgiu, bet ir pasisemti audito atlikimo, veiklos organizavimo ir vykdymo patirties.

Neabejotina, kad profesinių įgūdžių plėtojimas, sklandus įstaigos veiklos procesų vykdymas, profesinis augimas skatina naujo elgesio, vertybių ir požiūrių vystymąsi ne tik pačioje Kontrolės ir audito tarnyboje, bet ir už jos ribų.

6. VEIKLOS PRIORITETAİ

Kiekvienais metais, teikdami veiklos ataskaitą apie nuveiktus darbus, jau žinome, ką turime nuveikti artimiausiu metu. Kiekvienais metais Kontrolės ir audito tarnybos veikloje išskiriami prioritetai, kurių pagrindu formuojami veiksmų ir darbo planai. Nuolat stebime vidaus kontrolę audituojamuose subjektuose, vertiname rizikas, kaupiame ir analizuojame valdžios ir visuomenės pastebėjimus, sisteminame, apibendriname sukauptus auditų rezultatus ir matome, kur link reikalinga nukreipti Kontrolės ir audito tarnybos žvilgsnį.

Šiais metais, pradėdami naują finansinių (teisėtumo) auditų ciklą, numatome audito tikslus:

- dalyvausime audituojamų subjektų turto inventorizacijose ir stebėsime, kad jos būtų atliekamos laiku ir atsakingai, turtas bus ne tik suskaičiuojamas, bet ir apžiūrimas, įvertinama jo būklė, reikalingumas;
- ypatingą dėmesį skirsime Savivaldybės kreditinėms skoloms.

Patirtis rodo kad didžiausių laiko sąnaudų, kaip ir kasmet, pareikalaus Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditas. Sieksime, kad visos įstaigos sumažintų klaidų riziką apskaitoje ir ataskaitų rinkiniuose. Stiprinsime prevencinę veiklą, sieksime iš anksto perspėti apie numatomus klaidingus žingsnius, skleisime gerąją praktiką.

Akivaizdu, kad turto ir finansų priežiūrą galima atlikti efektyviau naudojant esamus išteklius, todėl planuojame ir toliau plėtoti bendradarbiavimo ryšius su Valstybės kontrole, Savivaldybės administracijos Centralizuota vidaus audito tarnyba. Turime sukurti tokią sistemą, kad nereikėtų dubliuoti darbų, kad visi galėtume be apribojimų ir patikimai naudotis vienos audito grandies parengtais dokumentais.

Dėkoju visų audituotų subjektų vadovams ir darbuotojams už supratimą ir pastangas siekiant bendro tikslo – išmintingai valdyti ir naudoti Savivaldybės turtą, lėšas ir kitus išteklius bei gerinti rajono žmonėms teikiamų paslaugų kokybę. Esu įsitikinusi, kad bendromis pastangomis pasieksime, kad Savivaldybės turtas būtų valdomas skaidriau, taupiau, efektyviau ir rezultatyviau. Iš Tarybos narių tikiuosi objektyvaus Kontrolės ir audito tarnybos veiklos vertinimo, pastabų ir pasiūlymų, kaip gerinti darbą.

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolierė

Vilma Mažeikienė